

Notat om det fremtidige samarbejde i regi af sundhedsaftalen

Region Midtjylland, de 19 midtjyske kommuner og PLO-Midtjylland

4. maj 2021

Dette notat lægger op til en drøftelse i Sundhedsstyregruppen den 10. maj 2021 af, hvad der skal prioriteres i det tværsektorielle samarbejde i resten af indeværende sundhedsaftaleperiode (2021-2023) i forlængelse af midtvejsstatus på sundhedsaftalen.

På baggrund af drøftelse i Sundhedsstyregruppen 10. maj 2021 udarbejder Sundhedsaftalesekretariatet et notat, der lægger op til en tilsvarende drøftelse i Sundhedskoordinationsudvalget den 11. juni 2021. På baggrund af denne drøftelse udarbejder Sundhedsaftalesekretariatet et debatoplæg til den politiske konference i regi af Sundhedskoordinationsudvalget, der afholdes i september 2021.

Med sundhedsaftalen 2019-2023 er der prioriteret tre indsatsområder:

- Fælles investering i forebyggelse, først med fokus på rygning – dernæst overvægt
- Sammen om ældre borgere – først med fokus på akutområdet
- Den nære psykiatri – først med fokus på mental sundhed hos børn og unge samt voksne borgere med svær psykisk sygdom

Det er således indsatser inden for disse tre områder, der prioriteres i det tværsektorielle samarbejde. Andre områder fylder dog også – nogle grundet gode erfaringer med indsatser i enkelte klynger, andre fordi vi kan se, der er et behov i den midtjyske region og endnu andre er prioriteret nationalt.

Der er udarbejdet samarbejdsaftaler og igangsat indsatser inden for alle tre prioriterede områder såvel som øvrige områder. Flere indsatser er dog udskudt grundet Covid-19. Det drejer sig om følgende:

- Revision af forløbsprogram for hjertesygdom
- Forebyggelse af overvægt (det forventes, at der igangsættes et afdækningsarbejde af området i 2. kvartal 2021, der i første omgang skal munde ud i, at der kan træffes politisk beslutning om retning for arbejdet/prioritering af målgruppe(r), som behandles politisk i 3. kvartal 2021. Herefter igangsættes udviklingsarbejde)
- Indsatser under alliancen om den nære psykiatri, fx fælles indsats mod selvskade
- Handleplan om det tværsektorielle samarbejde på akutområdet

Herudover er der indgået samarbejdsaftaler, hvor der er behov for en fokuseret implementeringsindsats, eller hvor implementering helt er udskudt. Det drejer sig om følgende:

- Sundhedsvisitationer i alle klynger
- Udbredelse af pilotprojekt om medicinposen
- Den gode indlæggelse og udskrivelse
- Samarbejdsaftale om rygestop
- IV-aftalen (fakturering og afregning skal automatiseres)
- Stomi-aftalen (kompetenceudvikling er udskudt)

Det må forventes, at Covid-19 fortsat kommer til at fylde i det tværsektorielle samarbejde i den resterende del af sundhedsaftaleperioden. Derfor bør ambitioner for indsatser i sidste halvdel af perioden afspejle dette.

Drøftelse i Sundhedsstyregruppen

Der lægges op til, at Sundhedsstyregruppen drøfter, hvor organisationerne er på nuværende tidspunkt i forhold til:

- at igangsætte udviklingsarbejde i forbindelse med de indsatser, der er udskudt

- at igangsætte en implementeringsindsats i forhold til de indsatser, som endnu ikke er "implementeret i bund"
- igangsætte nye initiativer

Derudover lægges der med dette notat op til, at Sundhedsstyregruppen drøfter hvilke indsatsområder, der bør prioriteres i resten af indeværende sundhedsaftaleperiode.

Nedenfor redegøres der for, hvad der på nuværende tidspunkt er lovet igangsat i den kommende tid inden for de tre prioriterede indsatsområder:

Fælles investering i forebyggelse

Sundhedskoordinationsudvalget godkendte i maj 2020, at der som det næste område inden for fælles investering i forebyggelse sættes fokus på overvægt. Processen har været sat på pause på grund af Covid-19. På møde i december 2020 besluttede udvalget, at der skal afholdes en politisk konference om overvægt medio 2021, hvor der skal gives input til det intentionspapir, som sætter den overordnede politiske retning, målsætning og målgruppe(r) for samarbejdet.

Der skal derfor videreføres det igangsatte arbejde vedrørende overvægt. Indledningsvist udarbejdes notat om mulige veje at gå i forbindelse med forebyggelse af overvægt med henblik på, at det politisk prioriteres hvilke(n) målgruppe(r), der skal arbejdes med i det tværsektorielle samarbejde.

Det er planlagt, at den politiske drøftelse indledes på konference den 27. september 2021 og at der efterfølgende sker en prioritering i Sundhedskoordinationsudvalget på møde i oktober.

Sundhedsaftaleekretariatet anbefaler, at indsatsen i forhold til forebyggelse af overvægt bliver fokuseret.

Sammen om ældre borgere

I regi af Sundhedsstyregruppen blev ultimo 2018 nedsat en tværsektoriel arbejdsgruppe, der skulle se på fælles indsatser på akutområdet.

Arbejdsgruppen afleverede i marts 2019 sin rapport. Rapporten blev endelig vetaget i Sundhedskoordinationsudvalget 30. april 2019.

Rapporten peger på fem spor, der kan arbejdes videre med:

- Borgerens ressourcer
- Mere ensartede tilbud og kompetencer
- Borgere i risiko for (gen)indlæggelse
- Mere fælles viden om borgerne og deres behov
- Bedre brug af de samlede ressourcer

Sundhedskoordinationsudvalget fandt, at alle spor var relevante, men prioriterede at der arbejdes videre med sporet om bedre brug af de samlede ressourcer, og at der herunder i første omgang er fokus på borgere i risiko for genindlæggelse. Sundhedsstyregruppen har den 26. marts 2021 behandlet afrapportering fra satspuljeprojekter vedr. den ældre medicinske patient. Det blev her besluttet, at afrapporteringen inddrages i det øvrige arbejde med tidlig opfølgning til de svageste ældre borgere inden for de første dage efter udskrivning og disse erfaringer bør derfor inddrages i forbindelse med fokus på borgere i risiko for genindlæggelse.

Med afsæt i Sundhedskordinationsudvalgets prioritering og de godkendte spor og anbefalinger, blev der udarbejdet en handleplan i forhold til det tværsektorielle samarbejde på akutområdet, med heblík på iværksættelse primo 2020.

Initiativerne blev udsat på grund af Covid-19, og videreførelse af arbejdet blev først genoptaget i Sundhedsstyregruppen i november 2020.

Der er arbejdet videre med nogle elementer i anbefalinger og handleplan, mens andre endnu ikke er i værksat pga. Covid-19.

Sekretariatet anbefaler, at næste skridt på det prioriterede indsatsområde *sammen om ældre borgere* bliver, at handleplanen opdateres, og at det i forbindelse med opdateringen overvejes, om det fortsat er sporet om bedre brug af de samlede ressourcer, der først skal være fokus på, samt om der er andre af de oprindelige fem spor, der skal arbejdes videre med.

Den nære psykiatri

Med Sundhedsaftalen 2019-2023 har parterne prioriteret to målgrupper for det tværsektorielle samarbejde:

- Mental sundhed hos børn og unge
- Voksne borgere med svær psykisk sygdom

Der er igangsat en række initiativer i regi af alliancen. Styregruppen for alliancen om den nære psykiatri er netop nu ved at gøre status over projekter samt det videre samarbejde i regi af alliancen.

Input fra klyngesekretariaterne

Tilbagemeldinger fra klyngesekretariaterne i forbindelse med input til midtvejsstatus om første halvdel af aftaleperioden peger blandt andet på, at klyngerne oplever et stort inflow af indsatser udviklet regionalt eller som udspringer af "bestillingsopgaver" fra national side, som skal implementeres lokalt. Kombineret med presset under Covid-19, er der en oplevelse af at være "mætte" i klyngerne og der er et ønske om at få ro til at implementere allerede vedtagne indsatser ordentligt, inden nye tiltag udvikles.

Klyngerne peger yderligere på, at det også er vigtigt med en god balance mellem indsatser på tværs og muligheden for at udvikle lokalt. Der er en oplevelse af, at førstnævnte har fyldt meget i første halvdel af sundhedsaftaleperioden.

Der ønskes en drøftelse i Sundhedsstyregruppen af, om ovenstående giver anledning til, at nogle af de udskudte indsatser skal udskydes yderligere eller ikke længere er relevant.

Input fra Sundhedsaftalesekretariatet

Der er en oplevelse af, at der kan være god gavn af at lave "implementeringsgrupper" på tværs af klynger og Sundhedsaftalesekretariatet i forbindelse med implementering af nogle aftaler. Dette er eksempelvis tilfældet med hjerterehabilitering og IV-aftalen.

Der ønskes en drøftelse i Sundhedsstyregruppen af, om ovenstående giver anledning til, at der i sidste halvdel af sundhedsaftaleperioden arbejdes mere med implementeringsgrupper. Og eventuelt hvilke udvalgte områder, der kan have gavn heraf.

Læring af Covid-19 samarbejdet

Der ønskes en drøftelse i Sundhedsstyregruppen af, om Covid-19 har givet anledning til, at der skal opprioriteres nye indsatser/indsatsområder.

Prioriteringer i Sundhedsaftalen 2019-2023

Sundhedsaftalen bygger på fire visioner for det fælles sundhedsvæsen i Midtjylland:

- Mere lighed i sundhed – socialt og geografisk
- På borgerens præmisser
- Sundhedsløsninger tæt på borgeren
- Mere sundhed for pengene

De bærende principper for samarbejdet er:

- Fair balance i økonomi over tid på tværs af sektorer
- Høj og mere ensartet kvalitet
- Fælles populationsansvar
- At bryde med vanetænkningen
- Videndeling og spredning
- Tidlig og rettidig indsats
- IT, data og telemedicin på tværs

På baggrund af de prioriterede indsatsområder (nævnt indledningsvist i dette notat), sundhedsaftalens visioner og de bærende principper for samarbejdet anbefaler Sundhedsaftalesekretariatet, at der i den kommende periode prioriteres:

- Forebyggelse af overvægt
- Opdatering og implementering af handleplan på akutområdet, ift. det tværsektorielle samarbejde om ældre
- Prioritering af indsatser i den nære psykiatri

og at der laves prioriteringer inden for hver af de tre områder.

Der er derudover et kommunalt ønske om, at der også bliver set på forløbsprogram for hjerterehabilitering, da det fagligt vurderes, at der er behov for at lave en række tilføjelser og justeringer i programmet.

Herudover gøres der også opmærksom på, at det nok må forventes, at såfremt der kommer en ny, national sundhedsaftale, vil denne påvirke det tværsektorielle samarbejde i sidste halvdel af sundhedsaftaleperioden.